Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Anenii Noi, judecător Andrei Mocanu
Dosarul nr. 2a-1522/25
(2-24129886-02-2a-25042025)

D E C I Z I E

6 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Hristina Craveț și Constantin Roșca

examinând, în procedură scrisă, cererea de apel declarată de avocatul Bujoreanu Eugeniu în interesele SA „Moldtelecom",

împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul Anenii Noi din 30 ianuarie 2025, prin care s-a admis parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, în procedura cererilor cu valoare redusă depusă de SA „Moldtelecom" către Ecaterina Pruteanu cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 14 noiembrie 2024, avocatul Bujoreanu Eugeniu în interesele SA „Moldtelecom" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ecaterina Pruteanu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea cererii de chemare în judecată, a invocat că între SA „Moldtelecom", în calitate de furnizor și Pruteanu Ecaterina în calitate de Abonat, a fost încheiat contractul nr. 93202527 de prestare serviciilor publice de comunicații electronice din 29.04.2022. A indicat că, potrivit condițiilor generale de prestare și utilizare a serviciilor publice de comunicații electronice mobile „UNITE" și Anexelor la contract, furnizorul se obligă să presteze serviciile solicitate de către Abonat, iar abonatul se obligă să le achite la prețul prevăzut de contract și anexele acestuia. Menționează că, Abonatul s-a obligat să achite serviciile conform anexelor la contract și a listei de prețuri valabile la momentul semnării contractului, disponibilă pe pagina web www.unite.md, în termenul limită de achitare indicat în factură. Potrivit anexei la contractul nr. 93202527, Abonatul a obținut la preț promoțional 2 terminale, cu condiția achitării abonamentului lunar pentru o perioadă minimă obligatorie contractuală. A invocat că, în cazul în care contractul va fi rezoluționat până la expirarea perioadei miime contractuale, abonatul va achita suplimentar 2333,34 lei pentru subvenția primită pentru terminale. Susține că, potrivit pct. 9.5, pentru rezilierea anticipată a contractului, Abonatul s-a obligat să achite Furnizorului diferența dintre prețul integral și prețul promoțional/suma achitată pentru terminalul achiziționat în mărime de 1157,34 lei (calculul penalității terminalului procurat). Menționează că, conform Listei Facturilor care se anexează, pârâtului i-au fost prestate servicii de comunicații electronice în sumă de 85 lei.

Indică că, în adresa pârâtului a fost expediată reclamația, prin care a fost informat despre nerespectarea clauzelor contractuale și obligațiunea acestuia de a returna datoria acumulată față de reclamant, cu scopul de a soluționa litigiul pe cale amiabilă, însă pârâtul nu a executat în termenul acordat obligația de plată. Astfel, pârâtul a acumulat o datorie în sumă de 3575,68 lei, iar unica soluție legală este adresarea în instanța de judecată și încasarea în mod forțat a datoriei.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 5, 6, 7, 85 alin. (4), 166-168 CPC, 1349-1383 Cod Civil al RM și solicită instanței de judecată a încasa de la pârâta Pruteanu Ecaterina în beneficiul SA „Moldtelecom" a datoriei în sumă de 3575,68 lei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 200,00 lei, cheltuieli de judecată legate de plata taxei de stat în sumă de 250 lei, plata taxei de timbru în mărime de 200,00 lei, cît şi pentru citarea publică în mărime de 50 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Anenii Noi din 30 ianuarie 2025, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la Ecaterina Pruteanu în beneficiul SA „Moldtelecom" suma de 2659,01 lei, cu titlu de datorie, rezultate în urma contractului nr. 93202527 din 29.04.2022, suma de 250,00 lei, cu titlu de taxa de stat, suma de 200,00 lei cu titlu de asistență juridică, suma de 200,00 lei cu titlu de taxa de timbru și suma de 50,00 lei cu titlu de citare publică, în total suma de 3359,01 lei. În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului şi termenul de declarare a apelului:

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 20 februarie 2025, avocatul Bujoreanu Eugeniu în interesele SA „Moldtelecom" a declarat apel împotriva acesteia, solicitînd admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii în partea pretențiilor respinse, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acord cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul Anenii Noi a fost emis la 30 ianuarie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 20 februarie 2025, cu respectarea termenului legal de 30 zile de declarare a apelului.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, avocatul Bujoreanu Eugeniu, acționând în interesele S.A. „Moldtelecom", a reiterat, în esență, argumentele invocate în cererea de chemare în judecată și a criticat soluția instanței de fond în partea în care a fost respinsă pretenția privind încasarea penalității contractuale în cuantum de 916,67 lei.

În acest sens, apelantul a susținut că instanța de fond a reținut în mod eronat că reclamanta nu a făcut dovada unui prejudiciu efectiv cauzat prin rezoluțiunea anticipată a contractului, ignorând natura juridică a clauzei penale. Potrivit apelantului, dispozițiile art. 947-949 din Codul civil consacră clauza penală ca o evaluare anticipată a prejudiciului, creditorul fiind îndreptățit să solicite penalitatea convenită de părți fără a avea obligația de a dovedi existența și întinderea prejudiciului efectiv.

Apelantul a invocat, că penalitatea în cuantum de 1 100 lei (916,67 lei fără TVA) este prevăzută expres la pct. 5 din Anexa nr. 1 la contractul nr. 93202527 din 29 aprilie 2022, semnat și acceptat de părți, fiind instituită pentru acoperirea riscului economic suportat de furnizor în cazul încetării raporturilor contractuale înainte de expirarea perioadei minime obligatorii de utilizare a echipamentelor achiziționate la preț promoțional.

Totodată, apelantul a arătat că pârâta a beneficiat de echipamente electronice oferite la preț promoțional, cu obligația menținerii raporturilor contractuale pe o perioadă de 60 de luni, însă, ca urmare a neexecutării obligațiilor de plată, contractul a fost rezoluționat anticipat, devenind incidente clauzele contractuale referitoare la plata penalității.

În opinia apelantului, instanța de fond nu a ținut cont de caracterul obligatoriu al convenției încheiate între părți și nici de dispozițiile legale care exclud necesitatea dovedirii prejudiciului în cazul existenței unei clauze penale valabil stipulate. De asemenea, a susținut că respectiva clauză nu are caracter abuziv și nici nu a fost contestată de pârâtă sub acest aspect.

Invocând prevederile art. 864 alin. (2), art. 947-949 și art. 1375 din Codul civil, precum și dispozițiile art. 1349 alin. (2) și (3) din Codul civil, apelantul a solicitat admiterea apelului, modificarea parțială a hotărârii primei instanțe și încasarea de la intimată, suplimentar față de sumele deja admise, a penalității contractuale în cuantum de 916,67 lei, apreciind că aceasta este datorată în temeiul clauzelor contractuale și al dispozițiilor legale incidente.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a expediat în adresa intimatei cererea de apel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă până la data examinării apelului intimatul nu a depus referință asupra apelului declarat.

Aprecierea instanţei de apel:

Verificând legalitatea hotărârii contestate, în cumul cu argumentele invocate în cererea de apel și actele cauzei, Colegiul consideră că cererea de apel este neîntemeiată, urmând a fi respinsă, din următoarele considerente.

Colegiul reține, că acțiunea înaintată de SA „Moldtelecom” către Ecaterina Pruteanu cu privire la încasarea datoriei contractuale, precum și a cheltuielilor de judecată, a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXI[1] Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 276[4] alin. (5) Cod de procedură civilă, instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276[3] fiind aplicabile corespunzător.

Potrivit art. 276[3] alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hiro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilesc că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Colegiul civil, ținând cont că obiect al prezentului apel, așa cum rezultă din instrumentul de atac, reprezintă dezacordul apelantului cu hotărârea doar în partea ce ține de respingerea încasării prejudiciului, a taxei de mentenanță și a taxei de reziliere, va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate doar în limitele respective.

Din probatoriul administrat în cauză Colegiul judiciar a reținut, că între SA „Moldtelecom”, în calitate de furnizor, și Ecaterina Pruteanu, în calitate de abonat, a fost încheiat contractul nr. 93202527 din 29 aprilie 2022 privind prestarea serviciilor publice de

comunicații electronice, prin care reclamanta s-a obligat să presteze serviciile contractate, iar abonata să achite contravaloarea acestora și să respecte perioada minimă contractuală.

Totodată, prin Anexa nr. 1 la contract, abonatul Ecaterina Pruteanu a recepționat două echipamente terminal de model: Home Get Way HGW D-link DVG-5402G/GFRU, seria/numărul TK27115001418 la prețul de 1600,00 lei și Home Get Way GPON HG8145V5 seria/numărul 48575443CD5F25A6 la prețul de 1550,00 lei (f.d. 22-23).

Potrivit pct. 9.5, pentru rezilierea anticipată a contractului, Abonatul s-a obligat să achite Furnizorului diferența dintre prețul integral și prețul promoțional/suma achitată pentru terminalul achiziționat în mărime de 1157,34 lei (calculul penalității terminalului procurat).

Totodată, abonatului Ecaterina Pruteanu i-a fost calculată diferența dintre prețul de achiziție și prețul promoțional pentru terminal ce constituie suma de 2333,34 lei (f.d. 9).

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, în adresa abonatului Ecaterina Pruteanu a fost expediată cererea de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, furnizorul informându-l pe abonat despre necesitatea achitării datoriei de 3575,68 lei, în termen de 15 zile calendaristice din momentul recepționării reclamației, (f.d. 27,29), reclamația parvenind în adresa reclamantei SA „Moldtelecom" cu mențiunea „nereclamat", (f.d. 28,30).

Din materialele cauzei rezultă că, la sesizarea instanței cu prezenta cerere de chemare în judecată, SA „Moldtelecom" a solicitat încasarea de la Ecaterina Pruteanu a datoriei rezultate din executarea contractului nr. 93202527 din 29 aprilie 2022, în cuantum de 3.575,68 lei, precum și a cheltuielilor de judecată, constând în cheltuieli de asistență juridică în sumă de 200 lei, taxa de stat în sumă de 250 lei, taxa de timbru în sumă de 200 lei și cheltuieli pentru citarea publică în sumă de 50 lei.

Examinând cauza, prima instanță a constatat că acțiunea este întemeiată doar în parte. Astfel, a dispus încasarea de la Ecaterina Pruteanu în beneficiul SA „Moldtelecom" a sumei de 2 659,01 lei cu titlu de datorie rezultată din contractul nr. 93202527 din 29 aprilie 2022, precum și a cheltuielilor de judecată, și anume: 250 lei cu titlu de taxă de stat, 200 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, 200 lei cu titlu de taxă de timbru și 50 lei cu titlu de cheltuieli pentru citarea publică, în total suma de 3.359,01 lei. Totodată, instanța de fond a respins ca neîntemeiate pretențiile reclamantei în partea ce excede sumele admise, apreciind că acestea nu au fost dovedite în condițiile legii.

Colegiul civil reține că potrivit art. 916 Cod civil, creditorul are dreptul la rezoluţiune dacă neexecutarea de către debitor a obligaţiei contractuale este esenţială. Neexecutarea obligaţiei contractuale este esenţială în unul dintre următoarele cazuri: a) ea privează în mod substanţial creditorul de ceea ce se putea aştepta în baza contractului, în raport cu întregul raport contractual sau tranşa supusă rezoluţiunii, cu excepţia cazului în care la momentul încheierii contractului debitorul nu a prevăzut şi nici nu putea să prevadă în mod rezonabil acel rezultat; b) executarea întocmai a obligaţiei ţine de esenţa contractului; c) ea este intenţionată sau din culpă gravă; d) dă creditorului motiv să creadă că nu poate conta pe executarea din partea debitorului în viitor.

Potrivit art. 917 alin. (1) Cod civil, creditorul are dreptul la rezoluţiune în caz de neexecutare a obligaţiei contractuale dacă i-a acordat debitorului, prin notificare, un termen suplimentar rezonabil pentru executare, iar debitorul nu a executat în acest termen.

Art. 921 Cod civil indică că, dreptul la rezoluţiune se exercită de către partea îndreptăţită prin declaraţie scrisă notificată celeilalte părţi contractante. Partea îndreptăţită, dacă invocă un interes justificat, poate, în locul rezoluţiunii conform alin.(1), să ceară instanţei de

judecată să declare rezoluţiunea prin hotărîre judecătorească. În condiţiile Codului de procedură civilă, partea îndreptăţită poate modifica acţiunea în declarare a rezoluţiunii întro acţiune în executare silită a obligaţiei contractuale şi invers. În cazul în care notificarea făcută conform art.917 prevede rezoluţiunea de plin drept dacă debitorul nu execută în termenul suplimentar acordat prin notificare, rezoluţiunea operează, fără vreo altă declaraţie, la expirarea respectivului termen sau a unei perioade rezonabile după notificare (care trebuie să fie mai lungă decît termenul acordat prin notificare).

Raportând prevederile legale menționate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil reține că obligația de achitare a sumei prevăzute la pct. 5.1 din Anexa nr. 2 la contractul nr. 93202527 este condiționată de intervenirea rezoluțiunii contractului înainte de expirarea perioadei contractuale minime.

Or, potrivit art. 921 din Codul civil, dreptul la rezoluțiune se exercită printr-o declarație scrisă notificată celeilalte părți contractante sau, după caz, prin solicitarea adresată instanței de judecată de a declara rezoluțiunea contractului. Rezoluțiunea nu operează prin simpla existență a unei neexecutări, ci numai în condițiile și prin modalitățile expres prevăzute de lege.

În speță, din materialele dosarului nu rezultă că reclamanta ar fi notificat pârâtei o declarație de rezoluțiune a contractului în condițiile art. 917 și art. 921 din Codul civil și nici că ar fi solicitat instanței declararea rezoluțiunii contractului.

Cererile din 18 iunie 2024 și 20 august 2024, prin care S.A. „Moldtelecom” a solicitat achitarea datoriei restante, nu pot fi calificate drept declarații de rezoluțiune, întrucât acestea reprezintă simple somații de plată și avertizări privind eventuala adresare în instanța de judecată pentru recuperarea creanței, fără a conține manifestarea neechivocă de voință privind desființarea raportului contractual.

În lipsa dovezii intervenirii rezoluțiunii contractului, nu sunt incidente nici efectele juridice pe care reclamanta le întemeiază pe această împrejurare, inclusiv obligația pretinsă de achitare a sumei de 916,67 lei, cu titlu de prejudiciu. Prin urmare, Colegiul civil concluzionează că reclamanta nu poate pretinde aplicarea clauzei contractuale prevăzute pentru ipoteza rezoluțiunii anticipate a contractului, în condițiile în care nu a făcut dovada intervenirii valabile a acesteia.

Totodată, Colegiul reține că, deși în apel reclamanta invocă pentru prima dată dispozițiile art. 947–949 din Codul civil, susținând că suma de 916,67 lei reprezintă o clauză penală, această argumentare nu poate fi acceptată. Or, din cererea de chemare în judecată rezultă că reclamanta a solicitat încasarea respectivei sume cu titlu de prejudiciu, iar nu cu titlu de penalitate contractuală, fără a explica modalitatea de calcul și fără a individualiza temeiul contractual concret al acestei pretenții.

Mai mult, există neconcordanțe între clauzele contractuale invocate, cuantumul de 1100 lei prevăzut în Anexa nr. 2 și suma de 916,67 lei solicitată prin acțiune, diferență care nu a fost justificată nici în fața primei instanțe și nici în apel.

În conformitate cu principiul disponibilității, instanța este ținută de obiectul și temeiul acțiunii astfel cum au fost formulate de reclamant și nu poate schimba, din oficiu, natura juridică a unei pretenții formulate expres ca despăgubire într-o cerere privind executarea unei clauze penale.

Suplimentar, Colegiul civil reține că, în raporturile juridice dintre profesioniști și consumatori, clauzele care prevăd obligația consumatorului de a achita sume prestabilite în

cazul încetării anticipate a contractului sunt supuse unui control riguros sub aspectul transparenței și al echilibrului contractual. O asemenea clauză trebuie să permită consumatorului să înțeleagă în mod clar consecințele economice pe care le produce și să nu instituie obligații disproporționate în raport cu interesul legitim al profesionistului.

În cauza de față, clauza privind plata sumei de 1 100 lei (916,67 lei fără TVA) este redactată într-o manieră care nu explică criteriile de determinare a cuantumului datorat și nici legătura dintre această sumă și eventualul prejudiciu suportat de furnizor, ceea ce ridică serioase rezerve sub aspectul transparenței și al echilibrului contractual.

În consecință, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond potrivit căreia contravaloarea serviciilor prestate și diferența de preț pentru echipamentele acordate promoțional reprezintă obligații contractuale distincte de pretinsul prejudiciu solicitat pentru încetarea anticipată a contractului. În lipsa unei rezoluțiuni valabile și a unei justificări juridice și factuale a acestei pretenții, reclamanta nu este îndreptățită să obțină încasarea sumei de 916,67 lei, motiv pentru care criticile formulate în apel sunt nefondate.

Reieșind din ansamblul circumstanțelor de fapt stabilite în cauză, din probele administrate și din normele de drept material aplicabile raportului juridic litigios, Colegiul civil constată că instanța de fond a stabilit în mod complet și obiectiv situația de fapt, a apreciat probele în conformitate cu principiul liberei aprecieri a probelor și a aplicat corect dispozițiile legale incidente speței.

În aceste circumstanțe, Colegiul civil concluzionează că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, fiind pronunțată cu respectarea normelor de drept material și procesual incidente, motiv pentru care apelul declarat de avocatul Eugeniu Bujoreanu, în interesele S.A. „Moldtelecom”, urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu art. 385 alin.(1) lit. a), art. art. 389-390, CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Bujoreanu Eugeniu în interesele SA „Moldtelecom”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Anenii Noi din 30 ianuarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, în procedura cererilor cu valoare redusă depusă de SA „Moldtelecom” către Ecaterina Pruteanu cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,

judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Hristina Craveț

Constantin Roșca